

«Sammen for Alvdal»

Politisk reglement for delegering og innstilling i Alvdal kommune

Vedtatt av kommunestyret i sak 21/25, 20. mars 2025.

Reglementet er hjemlet i kommuneloven § 5-14;

“Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv et reglement for hvordan vedtaksmyndighet og innstillingsrett skal delegeres.”

1. HOVEDPRINSIPPER VED UTØVELSE AV DELEGERT MYNDIGHET

1.1. Retningslinjer for bruk av delegert myndighet

Delegere betyr å overføre myndighet, ansvar eller oppgave til noen andre. Kommunestyret skal selv vedta reglement for delegering av avgjørelsesmyndighet og for innstillingsrett innen 31. desember året etter at kommunestyret ble konstituert, jf. kommuneloven § 5-14. Sist vedtatt reglement og eventuelle andre vedtak gjelder inntil nytt reglement er vedtatt. I det følgende gis en overordnet gjennomgang av reglene for delegering i Alvdal kommune. For en mer detaljert oversikt over delegeringen i kommunen henvises det til KF Delegering. Her finnes en oversikt over relevante lover og hvordan disse er delegert; [Delegeringsreglement | Alvdal kommune](#)

All myndighet skal utøves i henhold til lover og forskrifter samt retningslinjer gitt av overordnet organ og i samsvar med de saksbehandlingsregler som følger av lover, forskrifter og god forvaltningsskikk. For øvrig skal delegert myndighet utøves innenfor de plan- og budsjettammer samt retningslinjer og reglement som er vedtatt av kommunestyret eller annet overordnet organ. Et politisk organ som har foretatt delegering av myndighet, kan kreve å få seg forelagt enhver sak som administrasjonen har til behandling i henhold til delegeringsfullmakt. Dersom endelig vedtak ikke er fattet, kan det delegerende organ selv fatte vedtak i saken. Det samme prinsipp gjelder ved administrativ videredelegering.

1.2 Videredelegering og delegeringsrekkefølge

Delegering til administrasjonen skal skje til kommunedirektøren. Kommunedirektøren kan delegere videre i sin styringslinje slik den er organisert. Delegering mellom ledernivåer gjøres skriftlig ved lederavtaler.

1.3 Endringer i delegeringsreglementet

Endringer i delegeringsreglementet gjøres av kommunestyret selv. Kommunedirektøren kan foreta justeringer i reglementet som følge av vedtak i kommunestyret selv eller ved vedtatte lovendringer når disse ikke endrer ved reglementets prinsipper eller innholdet i fullmakter. Det samme gjelder for andre typer endringer som ansees som kurante.

1.4 Myndigheter i saker som ikke er nevnt i delegeringsreglementet

I saker der myndigheten ikke er delegert gjennom delegeringsreglementet, er det sakens karakter som avgjør hvem som har myndighet. Kommunestyret avgjør de viktigste prinsipielle sakene av økonomisk og politisk karakter og saker som etter loven skal behandles av kommunestyret selv. Andre prinsipielle saker kan avgjøres av formannskapet.

Kommunedirektøren har myndighet til å avgjøre alle saker som ikke er av prinsipiell karakter. Om en sak er prinsipiell eller ikke, avgjøres i hvert enkelt tilfelle. Vurderingen skal bygge på:

- om saken er av politisk karakter
- vedtakets karakter og konsekvenser, inkludert om saken skiller seg ut fra det vanlige eller representerer et nytt eller unikt tilfelle
- om viktige skjønsmessige konsekvenser ved avgjørelsen tidligere er klarlagt gjennom politiske vedtak, instruks, retningslinjer eller praksis

1.5 Internkontroll

Alle vedtak/avgjørelser som fattes i medhold av delegert myndighet og saksforberedelse i den sammenheng skal journalføres, begrunnes, meddeles og arkiveres på forsvarlig måte og i skriftlig form, jf. bestemmelsene i arkivloven, kommuneloven og forvaltningsloven. Det overordnede organ som har delegert myndighet, skal gis regelmessig informasjon om de saksområder som omfattes av fullmakten og kan forlange de rapporter og utredninger som finnes nødvendig for å føre kontroll med utøvelsen av den delegerte myndighet og for å kunne foreta nødvendig resultatmåling.

1.6 Omgjøringsrett, klage og klagebehandling ved forvaltningsklage

Et organ med delegert beslutningsmyndighet kan på eget initiativ omgjøre eget vedtak og vedtak truffet av et underordnet organ i samsvar med forvaltningslovens § 35. Enkeltvedtak fattet etter delegert myndighet kan påklages på vanlig måte etter forvaltningslovens regler og eventuelle bestemmelser etter den enkelte særlov. Enkeltvedtak truffet av administrasjonen kan i samsvar med forvaltningsloven § 28 påklages til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen).

1.7 Forholdet til andre reglement

Generelt reglement for alle folkevalgte styringsorgan, sist vedtatt av kommunestyret i møte den 21.03.24, sak 35/24.

Reglement for politisk saksbehandling i Alvdal kommune, sist vedtatt av kommunestyret i møte den 18. april 2024, sak 45/24.

2. KOMMUNESTYRET

Kommunestyret er kommunens øverste organ og fatter vedtak på vegne av kommunen, jf. kommuneloven § 5-3.

Kommunestyret innehar all myndighet som ikke positivt er tillagt andre organer.

All utøvelse av myndighet skjer på kommunestyrets vegne og ansvar.

Som kommunens øverste politiske organ, skal kommunestyret avlastes for enkeltsaker og fortrinnsvis behandle saker hvor det er nødvendig med en grundig og bred politisk behandling. Kommunestyret kan omgjøre vedtak av andre folkevalgte organer eller administrasjonen.

De enkelte særlovene stiller imidlertid krav til at enkelte saker skal avgjøres av kommunestyret og derfor ikke kan delegeres. Dette gjelder når det i lov eller forskrift fremgår at avgjørelser skal fattes av kommunestyret selv. Forskrifter skal fastsettes av kommunestyret, med mindre noe annet fremgår av reglementet eller særlovgivningen.

Kommunestyret avgjør blant annet følgende saker:

- a) Saker hvor lov eller forskrift forbyr delegering.
- b) Oppnevning av folkevalgte og andre kommunale organer i medhold av kommuneloven §§ 5-1 og 5-2, med mindre annet fremgår av delegeringer til det enkelte organ. Folkevalgte organer kan likevel selv opprette arbeidsutvalg.
- c) Valg av medlemmer til folkevalgte og andre kommunale organer i tråd med kravene i kommuneloven kap. 5, med mindre annet fremgår av delegeringer til det enkelte organ.
- d) Avtaler om interkommunalt samarbeid etter kommuneloven kap. 17 og lov om interkommunale selskaper.
- e) Fastsettelse av årsbudsjett og økonomiplan, endringer i disse, jf. kommuneloven § 14-5.
- f) Endelig vedtak i arealplaner.
- g) Bestemmelser om avgift, gebyr eller betaling til kommunen, hvis ikke myndigheten særskilt er lagt til et annet organ gjennom lovbestemmelse, forskrift eller av kommunestyret selv.

Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen hvis ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak. Kommunestyret kan delegere myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer, ordføreren eller kommunedirektøren innenfor rammene av lovverket, jf. kommuneloven § 5-3, tredje ledd.

Kommunestyret har tildelt formannskapet avgjørelsesmyndighet i alle saker hvor det er adgang til dette

og ikke annet følger av eksplisitte vedtak fattet av kommunestyret. Kommunestyret har gitt kommunedirektøren myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker og typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.

Kommunestyret kan omgjøre vedtak av andre folkevalgte organer eller administrasjonen, hvis disse selv kunne ha omgjort vedtaket, jf. kommuneloven § 22-1, tredje ledd. Kommunestyret fatter beslutninger om hovedtrekkene i organiseringen av kommunens virksomhet på sektornivå, og har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen.

Kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret i kommunen. Kommunestyret skal selv ansette en kommunedirektør, jf. kommuneloven § 13-1, første ledd. Kommunedirektøren skal ha det løpende personalansvaret for alle ansatte, jf. kommuneloven § 13-1, syvende ledd.

Kommunestyret har det overordnede tilsynet med at vedtakene kommunestyret treffer blir iverksatt i samsvar med vedtakene og formelle bestemmelser. Kommunestyret kan forlange enhver sak lagt frem for seg til orientering eller avgjørelse, jf. kommuneloven § 22-1.

Myndighet kommunestyret har delegert til andre, kan kommunestyret alltid trekke tilbake.

3.FORMANNSKAPET

Formannskapet er opprettet etter kommuneloven § 5-1, annet ledd, bokstav b), jf. § 5-6. Det er opprettet for den kommunale valgperioden, og medlemmer velges av og blant kommunestyrets medlemmer.

Formannskapet innstiller til kommunestyrets vedtak om økonomisaker, jf. kommuneloven § 14-3, tredje ledd, og til skattevedtak.

Formannskapet har innstillingsrett overfor kommunestyret i de saker som skal avgjøres av kommunestyret så langt kommunestyret ikke har gitt andre politisk valgte organ eller kommunedirektøren innstillingsrett.

Formannskapet har fått tildelt vedtaksmyndighet i alle saker hvis ikke noe annet følger av kommunelov, særlov eller politisk delgeringsreglement.

Formannskapet avgjør saker i hastesaker etter kommuneloven § 11-8.

Formannskapet delegeres myndighet til å disponere inntil 5 millioner kroner for å redde liv og helse, samt begrense skade ved hendelser definert i "*Overordnet plan for beredskap i Alvdal kommune.*" Dette utover kommunedirektørens delegerte myndighet på inntil 2 millioner kroner til samme formål.

Formannskapet er gitt myndighet i saker vedrørende budsjettering, økonomi m.m. som fremgår av vedtatt økonomireglement.

Formannskapet har myndighet til å godkjenne vedtak i egne legatstyrer om tildeling av midler når legatets statutter/vedtekter forutsetter kommunal godkjenning.

Formannskapet må selv utøve myndighet etter de nærmere angitte lovhjemler som er listet opp i KF-delegering [Delegeringsreglement | Alvdal kommune](#)

Formannskapet har myndigheten til å behandle søknader jmf. "Forskrift for motorferdsel i vann og vassdrag, Alvdal kommune, Hedmark, 2006- 11-02-1482 § 6."

Formannskapet avgjør søknader til næringsfond i henhold til gjeldene «Vedtekter og retningslinjer for Alvdal kommunes næringsfond (Kraft- og Tiltaksfond)», når dette ikke er delegert kommunedirektør.

4. VALGSTYRET

Valgstyret er opprettet med hjemmel i valgloven § 4-5, jf. kommuneloven § 5-1, annet ledd, bokstav d). For valgstyrets arbeid gjelder lov av 21.juni 2024 nr. 51 (valgloven). Valgstyret er opprettet for den kommunale valgperioden.

Valgstyrets oppgaver og ansvar følger av kommuneloven, valgloven med forskrifter og egenbestemmelser vedtatt av kommunestyret. Valgstyret har innstillingsrett overfor kommunestyret i saker som behandles etter valgloven.

5. KONTROLLUTVALGET

Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg som skal føre løpende kontroll på deres vegne, jf. kommuneloven § 23-1.

Kontrollutvalgets ansvar og myndighet framgår av kommuneloven § 23-2. Det vises til kommuneloven §§ 23-3 til 23-4 for føringer om forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Kontrollutvalget har innstillingsrett overfor kommunestyret i de saker kontrollutvalget behandler. Kontrollutvalgets saksbehandling skjer i henhold til eget reglement.

Kontrollutvalgets reglement er vedtatt av kommunestyret ved k.sak 42/23

6. KLAGEUTVALGET

Klageutvalget er opprettet av kommunestyret i medhold av kommuneloven §5-1 og forvaltningsloven §28 andre ledd, og skal behandle klager på enkeltvedtak som er truffet av forvaltningsorgan opprettet i medhold av kommuneloven og der kommunestyret er klageinstans.

Klageutvalget er klageinstans for administrative vedtak og vedtak fattet i politiske organ der ikke andre klageordninger følger av lov.

7. KLAGENEMNDA FOR EIENDOMSSKATTETAKSTSAKER

Alvdal kommune har eiendomsskatt. Takster og eventuelle klager blir ivaretatt av to nemnder; Den sakkyndige nemnda for eiendomsskattetakster og Klagenemnda for eiendomsskattetaktsaker. Funksjonstiden for begge nemndene følger den kommunale valgperioden.

Til grunn for innkreving av eiendomsskatt ligger taksering av eiendommer ut fra vurdering av markedsverdi. Kommunene kan med hjemmel i eiendomsskatteloven § 8 A-3 oppnevne en sakkyndig nemnd som fastsetter takstene. Kommunestyret i Alvdal har oppnevnt en slik sakkyndig skattetakstnemnd til å forestå verdifastsettelse av de eiendomsskattepliktige eiendommene i kommunen.

Kommunestyret har oppnevnt en sakkyndig klagenemnd, som skal forestå klagebehandlingen knyttet til den sakkyndige skattetakstnemndas fastsettelse av verdien på eiendommene. Nemnda er opprettet i medhold av eiedomskattelova §§ 20-21.

Saksbehandlingen skjer i henhold til egne vedtekter, sist vedtatt av kommunestyret i møte, 21.12.23 sak nr 99/23.

8. PARTSAMMENSATT UTVALG

Partsammensatt utvalg skal behandle saker som gjelder forholdet mellom de ansatte og kommunen som arbeidsgiver, jf. kommuneloven § 5-11 og hovedavtalen del B § 4.

Partsammensatt utvalg innstiller overfor kommunestyret i tilsetting av kommunedirektør.

Partsammensatt utvalg sitt reglement er sist vedtatt av kommunestyret i møtet den 18.04.24, ved k.sak. 47/24

9. ARBEIDSMILJØUTVALGET

Arbeidsmiljøutvalget behandler og fatter vedtak i saker i tråd med AML's §7-2.

Arbeidsmiljøutvalget har uttalerett i behandlingen av årsbudsjett og økonomiplan.

Arbeidsmiljøutvalget vedtar samarbeidsplanen for bedriftshelsetjenesten.

Arbeidsmiljøutvalget vedtar målene for IA-arbeidet.

10. ORDFØRER

Ordførers myndighet og oppgaver følger av kommuneloven § 6-1.

Ordfører er møteleder i kommunestyret og formannskapet. Ordfører har møte-, tale- og forslagsrett i alle kommunale folkevalgte organer. I kontrollutvalget har ordfører møte- og talerett. Ordfører har bare stemmerett i organer der han eller hun er valgt medlem. Ordfører kan la et annet medlem av kommunestyret representere seg i de organene som han eller hun ikke er medlem av.

Ordfører gis myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle ha vært avgjort av formannskapet eller et utvalg, når det er nødvendig å treffe vedtak så raskt at det ikke er tid til å innkalle det organet som skulle ha avgjort saken, jf. kommuneloven § 11-8, første ledd. Melding om vedtak truffet i medhold av denne bestemmelsen legges fram i det neste møtet i det organet som skulle ha avgjort saken.

Ordfører foretar fordeling av saker som er utredet og lagt fram til vedtak for politiske organer i henhold til bestemmelser i dette reglement.

Ordfører er rettslig representant for kommunen og underskriver på kommunens vegne hvis myndigheten ikke er tildelt andre, jf. kommuneloven § 6-1.

Som rettslig representant er ordfører kommunens stedfortreder, og kan motta forkynnelser på vegne av kommunen, jf. domstoloven § 191 og tvisteloven § 2-5.

Ordfører som kommunens stedfortreder kan møte på kommunens vegne i alle rettstvister der kommunen er part, jf. tvisteloven § 2-3. Ordfører kan delegere adgangen til å opptre som stedfortreder til ansatte i kommunen, jf. tvisteloven § 2-5, annet ledd. Ordfører kan delegere denne myndigheten ved fullmakt til kommunedirektør/administrasjonen.

Ordfører trer inn i kommunedirektørens sted når kommunedirektøren er inhabil for å:

- Ansette, avskjedige, og avgjøres andre forhold knyttet til ansettelsesforhold.
- Fatte vedtak om tildeling av kommunale tjenester.

Ved behov for sette-kommunedirektør avklarer ordfører denne.

Ordfører utøver det daglige arbeidsgiveransvaret for kommunedirektør.

Ordfører foretar konstituering av kommunalsjef som kommunedirektør jf. Hovedtariffavtalen kap. 1, §13.

Ved ordførers fravær ivaretas dennes myndighet av varaordfører.

11.KOMMUNEDIREKTØR

Kommunedirektøren er øverste administrative leder av kommunen, og har det løpende økonomi- og personalansvaret.

Det følger av kommuneloven § 13-1 at:

- Kommunedirektøren er leder av kommunens administrasjon. Kommunedirektøren skal lede den samlede kommunale administrasjonen, med de unntak som følger av lov, og innenfor de instruks, retningslinjer eller pålegg kommunestyret gir.
- Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.
- I Alvdal kommune er praksis at kommunedirektør innstiller i saker som skal behandles i folkevalgte organ.
- Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, skal han eller hun gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på dette på en egnet måte.
- Kommunedirektøren har møte- og talerett i alle kommunale folkevalgte organer, med unntak av kontrollutvalget. Kommunedirektøren kan la en av sine underordnede utøve denne retten på sine vegne.
- Et folkevalgt organ kan gi kommunedirektøren myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret selv har bestemt noe annet.
- Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov.
- Kommunedirektøren har myndigheten til å opprette og endre stillinger i tråd med forutsetningene gitt i politiske vedtak.

Kommunedirektøren har fullmakt til å gjennomføre forhandlinger vedrørende ansattes lønns- og arbeidsvilkår, innenfor de rammer og retningslinjer kommunestyret og formannskapet har gitt, jf. kommuneloven § 13-1, siste ledd.

Kommunedirektør delegeres myndighet til å fullføre forhandlinger i henhold til avtaleverket med arbeidstakerorganisasjonene.

Kommunedirektør delegeres myndighet til å inngå lokale særavtaler som kommer som følge av sentrale forhandlinger.

Kommunedirektøren har myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, så langt det ikke fremgår av lov eller vedtak at kommunestyret selv skal fatte vedtak i saken, eller kommunestyret er pålagt ved lov eller selv har vedtatt å legge myndigheten til et annet organ.

Dette innebærer at kommunedirektøren følger opp alle saker som etter lovgivningen innebærer en myndighet eller plikt for kommunen, når denne myndigheten/plikten ikke spesifikt er lagt til et annet politisk organ gjennom lov/forskrift eller dette delegeringsreglementet. Dersom kommunedirektøren vurderer at en sak er av prinsipiell betydning, skal den legges fram for politisk behandling.

Hva som er av prinsipiell betydning må fastsettes ikke bare ut fra vedtakets karakter og konsekvenser, men også ut fra en vurdering av i hvilken utstrekning de viktige skjønsmessige sider av den aktuelle avgjørelsen må anses klarlagt gjennom politiske vedtak, instruks eller tidligere praksis.

Kommunedirektøren kan delegere sin myndighet videre i styringslinja gjennom lederavtaler.

Kommunedirektøren er underinstans etter forvaltningsloven § 33 ved saksforberedelse av klagesak som gjelder enkeltvedtak truffet av kommunedirektøren selv, eller noen denne har videredelegert vedtaksmyndighet til.

Kommunedirektøren er delegert økonomimyndighet gjennom;

- Finansreglement for Alvdal kommune vedtatt av kommunestyret 28. oktober 2021, sak 73/21.
- Økonomireglementet for Alvdal kommune vedtatt av kommunestyret 27. januar 2022, sak 8/22.
- Kommunestyrets vedtak om budsjett og økonomiplan.

Kommunedirektør delegeres myndighet til å tildele tilskudd innenfor en ramme på inntil kr 200 000 per år med inntil kr 30 000 per søknad fra kommunens næringsfond (Kraftfond og Tiltaksfond).

Kommunedirektør delegeres myndighet til å fastsette billettpriser på arrangement i kommunal regi.

Kommunedirektør delegeres myndighet til å avgjøre søknader om botilskudd og startlån innenfor Husbankens låne- og tilskuddsordninger.

Kommunedirektør delegeres myndighet til å behandle søknader om ettergivelse av startlån.

Kommunedirektør er gjennom kommunestyrets vedtak 28. februar 2013, sak 9/13, gitt delegert myndighet til å:

- Gjennomføre salg av ubebygd eiendom/tomter som i godkjente arealplaner er avsatt til ulike kategorier næringsformål og som ligger til salg.
- Disponere kommunens eiendom gjennom kjøp og salg i forbindelse med vedtatte utbyggingsprosjekter. Dette gjelder eiendom som i godkjente arealplaner er avsatt som landbruks-, natur- og friluftsfomål (LNF) er underlagt jordlovens og konsesjonslovens bestemmelser.
- Selge kommunale boligtomter.

Kommunedirektør delegeres myndighet til å disponere inntil kr. 2 millioner for å redde liv og helse, samt begrense skade ved hendelser definert i «Overordnet plan for beredskap i Alvdal kommune».

Kommunedirektør delegeres myndighet til å fastsette åpningstider på kommunens egne tjenester.

Kommunedirektør foretar utleie av kommunale boliger, lokaler og anlegg

Kommunedirektør gis myndighet til å treffe avgjørelse om hvilke saker som det gis høringsuttalelse på, hvor det avgis administrativ uttalelse, fra politisk og administrativ ledelse eller om saken legges fram for behandling i politisk organ.

Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontroll med administrasjonens virksomhet, for å sikre at lover og forskrifter følges, jf. kommuneloven § 25-1. Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret om internkontroll og resultatene fra statlig tilsyn én gang i året, jf. kommuneloven §25-2.